

ĐỀ THI CUỐI HỌC KÌ 2 – ĐỀ 4**MÔN: NGỮ VĂN - LỚP 10****BỘ SÁCH: KẾT NỐI TRI THỨC****Thời gian làm bài: 90 phút****BIÊN SOẠN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM****I. ĐỌC HIỂU (6.0 điểm)****Hs đọc văn bản sau và trả lời các câu hỏi kế tiếp****CHI PHÍ CHÌM CỦA HẠNH PHÚC**

(Mark Manson)

Nếu từng học môn gì liên quan đến kinh tế, chắc bạn biết câu nói “There’s no such thing as a free lunch” (tạm dịch: “Không có bữa trưa nào miễn phí cả”). Mọi thứ trên đời đều có giá của nó, dù đôi lúc nó không hiện hữu một cách rõ rệt. Để đạt được một mục tiêu, bạn phải từ bỏ một điều gì khác. Trong thời đại xã hội ám ảnh với hạnh phúc cá nhân, chúng ta muốn theo đuổi điều ngược lại. Chúng ta muốn hạnh phúc mà không mất gì cả. Chúng ta muốn phần thưởng mà không có rủi ro, muốn có thành tựu mà không cần cố gắng. Trớ trêu thay, chính việc không sẵn lòng chịu khổ lại khiến chúng ta đau khổ nhiều hơn..[...].

Chấp nhận những điều chưa hoàn hảo của mình

Nhiều người xem “hoàn hảo” là một danh sách bao gồm: có nhà, có xe, dựng vợ gả chồng và có 2-3 đứa con. Khi “tích” đủ các yếu tố này, bạn có thể sống hạnh phúc đến già. Tuy nhiên cuộc sống không đơn giản như vậy. Những vấn đề bạn gặp phải không biến mất – chúng thay đổi và trở nên phức tạp hơn. Sự hoàn hảo bạn đạt được ngày hôm nay có thể trở nên vô nghĩa vào những ngày sau. Vì vậy, khi hiểu được rằng cuộc sống là sự tiến bộ hơn qua từng ngày thay vì đạt đến sự hoàn hảo, bạn có thể thoải mái hưởng thụ nó.

Sự hoàn hảo là một lý tưởng mà bạn chỉ có thể tiếp cận chứ không bao giờ đạt tới. Dù ý niệm của bạn về “hoàn hảo” có là gì đi chăng nữa, nó cũng không bao giờ tồn tại trên thực tế. Bạn không thể quyết định sự hoàn hảo, mà chỉ biết

ái gì là tốt hơn hay tệ hơn so với hiện tại (mà cuối cùng chưa chắc bạn đã đúng). Khi từ bỏ việc theo đuổi sự hoàn hảo, bạn giảm bớt sự căng thẳng và khó chịu khi không đạt được các chuẩn mực vô hình mà người khác đề ra. Nhưng việc đó không hề dễ dàng, bởi nó khiến bạn phải sống với những điều mình không thích. Bạn muốn giành quyền kiểm soát mọi việc. Và trong một thế giới lý tưởng, mọi mong muốn của bạn đều được đáp ứng.

Nhưng đời là như vậy – nó không bao giờ đi đúng theo con đường bạn vạch. Chúng ta đều sẽ sai về một thứ gì đó, theo một cách nào đó. Trớ trêu thay, việc chấp nhận sự thật này mới khiến bạn hạnh phúc và bao dung hơn với những khuyết điểm của mình lẫn người khác. Đó mới là bài học chúng ta nên rút ra trong đời [...].

Gán ý nghĩa sâu sắc hơn cho những việc bạn làm

Câu này có một cách biểu đạt khác là, hãy chọn những gì tạo động lực cho bạn. Thử nhìn lại những giá trị bạn đang theo đuổi, xem động lực phía sau chúng là gì. Nó hời hợt và bề mặt, hay nó sâu sắc hơn và đến từ bên trong? Một ví dụ phổ biến là tiền bạc. Nếu bạn làm mọi thứ chỉ vì tiền, bạn sẽ có cảm xúc bất ổn và những hành vi hời hợt không đáng có. Nhưng nếu động lực kiếm tiền của bạn là để mang lại cuộc sống tốt hơn cho gia đình, thì mọi việc sẽ khác. Nó sẽ dẫn lối giúp bạn vượt qua căng thẳng, nỗi sợ và những điều phức tạp khác mà một động lực hời hợt không thể làm được. Sự công nhận của người khác cũng là ví dụ tương tự. Nếu bạn làm mọi việc chỉ để được ai khác chấp thuận, thì sớm hay muộn bạn cũng sẽ đánh mất chính mình. Nhưng trong trường hợp bạn là họa sĩ, bạn sẽ muốn các tác phẩm của mình truyền cảm hứng cho mọi người. Động lực của bạn vẫn đến từ người khác, nhưng nó sâu sắc hơn và giúp bạn vượt qua khó khăn để kiên trì với sự nghiệp của mình.

Vậy làm sao để tìm thấy những mục đích sâu sắc trong cuộc sống? Câu trả lời là tập trung vào sự phát triển và đóng góp của bạn. Bạn phát triển khi tìm được cách cải thiện bản thân, và đóng góp khi tìm được cách giúp người khác phát triển. Cố gắng tích hợp hai điều này trong động lực của bạn.... Thử tìm cách tích

trúng cả 2 đích”

Đừng ngại thất bại và cảm giác xấu hổ

Khi bạn sống và hành động đúng với giá trị bản thân, bạn sẽ không tránh khỏi xung đột với những người có hệ giá trị khác bạn. Họ sẽ không thích bạn, thậm chí bình phẩm khó nghe. Và bạn gần như không thể tránh khỏi họ trong bất cứ điều gì bạn làm [...]. Trong mọi hoàn cảnh, thất bại là cần thiết để tiến bộ. Và mọi sự tiến bộ dù là của bản thân, của người khác hay của những giá trị bạn theo đuổi – đều thúc đẩy hạnh phúc. Không có thất bại, bạn sẽ không thể học hỏi và tiến bộ, nên cũng không thể tìm thấy hạnh phúc.”

Vì vậy, bạn nên học cách “đắm mình trong nỗi đau. Bởi bạn sẽ bị đời vùi dập nhiều lần, và bạn không thể tránh khỏi nó. Quan trọng là bạn biết cách đứng lên sau mỗi lần vấp ngã.

(<https://www.taodan.com.vn>)

Trả lời câu hỏi:

Câu 1: Văn bản trên thuộc kiểu văn bản nào? Vì sao?

Câu 2: Có thể đảo trật tự các luận điểm ở văn bản Chi phí chìm của hạnh phúc không? Vì sao?

Câu 3: Câu: “Sự hoàn hảo là một lý tưởng mà bạn chỉ có thể tiếp cận chứ không bao giờ đạt tới. Dù ý niệm của bạn về “hoàn hảo” có là gì đi chăng nữa, nó cũng không bao giờ tồn tại trên thực tế” thuộc yếu tố nào của văn bản? Nhằm mục đích gì?

Câu 4: Em có đồng ý với nhận định của tác giả: “Không có thất bại, bạn sẽ không thể học hỏi và tiến bộ, nên cũng không thể tìm thấy hạnh phúc”? Vì sao?

Câu 5: Trong các yếu tố để đạt được hạnh phúc như tác giả đã đưa ra, em tâm đắc nhất với yếu tố nào? Em rút ra kinh nghiệm nào cho bản thân để có một tâm hồn luôn cảm thấy hạnh phúc?

II. Viết (4đ)

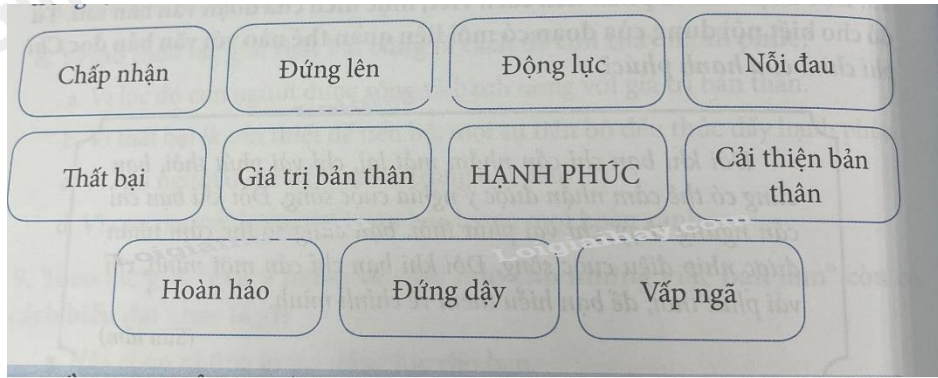
Câu 1: Quan sát hình ảnh sau và trả lời câu hỏi a,b

a. Hãy đặt tên cho từng bức ảnh

b. Có thể dùng hình ảnh nào để minh họa cho một nội dung/ nhận định trong văn bản ở phần đọc hiểu trên?

Câu 2: Em hãy lựa chọn một số từ ngữ sau cùng với những điều mà em đọc trong văn bản “Chi phí chìm của hạnh phúc”, kết nối ý tưởng để tạo thành một vấn đề nghị luận mà em cảm thấy quan tâm nhất. Viết bài luận về vấn đề đó trong 1,5-2 trang giấy thi

-----Hết-----

- Học sinh không được sử dụng tài liệu.
- Giám thị không giải thích gì thêm.

Đáp án**Phần I. ĐỌC HIỂU****Câu 1 (1 điểm)**

Câu 1: Văn bản trên thuộc kiểu văn bản nào? Vì sao?

Phương pháp giải:

Đọc kỹ văn bản

Nhớ lại dấu hiệu nhận biết các kiểu văn bản

Lời giải chi tiết:

Văn bản nghị luận:

- + Vì bàn về một vấn đề cụ thể
- + Vì dùng ý kiến, lí lẽ và dẫn chứng thuyết phục người đọc

Câu 2 (1 điểm)

Câu 2: Có thể đảo trật tự các luận điểm ở văn bản Chi phí chìm của hạnh phúc không? Vì sao?

Phương pháp giải:

Đọc kỹ văn bản

Đưa ra quan điểm của bản thân và lý giải hợp lý

Lời giải chi tiết:

Có thể đảo trật tự vì các luận điểm đó không tuân theo logic nhất định

Câu 3 (1 điểm)

Câu 3: Câu: “Sự hoàn hảo là một lý tưởng mà bạn chỉ có thể tiếp cận chứ không bao giờ đạt tới. Dù ý niệm của bạn về “hoàn hảo” có là gì đi chăng nữa, nó cũng không bao giờ tồn tại trên thực tế” thuộc yếu tố nào của văn bản? Nhằm mục đích gì?

Phương pháp giải:

Nhớ lại các yếu tố của một văn bản nghị luận

Lời giải chi tiết:

Là lí lẽ, làm sáng tỏ luận điểm “chấp nhận những điều không hoàn hảo về mình”

Câu 4 (1.5 điểm)

Câu 4: Em có đồng ý với nhận định của tác giả: “Không có thất bại, bạn sẽ không thể học hỏi và tiến bộ, nên cũng không thể tìm thấy hạnh phúc”? Vì sao?

Phương pháp giải:

Dựa vào phân phân tích ở trên

Đưa ra quan điểm cá nhân

Lời giải chi tiết:

Học sinh có thể đồng tình, không đồng tình hoặc nửa đồng tình, nửa không đồng tình miễn sao đưa ra lí do giải thích hợp lý, thuyết phục

- Có thể tham khảo gợi ý sau đây: Đồng tình với ý kiến của tác giả “Không có thất bại, bạn sẽ không thể học hỏi và tiến bộ, nên cũng không thể tìm thấy hạnh phúc”

+ Trong cuộc sống, bên cạnh những thành công đã đạt được, con người có thể gặp những thất bại

+ Thất bại không có nghĩa là mất tất cả; qua mỗi thất bại con người sẽ học được nhiều bài học để tiến bộ hơn mỗi ngày. Đó cũng là cách để con người tìm thấy hạnh phúc

+ Có thể nêu ra các dẫn chứng để làm thuyết phục hơn ý kiến của bản thân

Câu 5 (1.5 điểm)

Câu 5: Trong các yếu tố để đạt được hạnh phúc như tác giả đã đưa ra, em tâm đắc nhất với yếu tố nào? Em rút ra kinh nghiệm nào cho bản thân để có một tâm hồn luôn cảm thấy hạnh phúc?

Phương pháp giải:

Đọc kĩ văn bản

Đưa ra quan điểm của bản thân

Lời giải chi tiết:

HS có thể chọn 1 trong 3 yếu tố sau mà tác giả đã đưa ra trong bài khiến mình tâm đắc nhất:

1. Chấp nhận những điều chưa hoàn hảo của mình
2. Gán ý nghĩa sâu sắc hơn cho những việc bạn làm
3. Đừng ngại thất bại và cảm giác xấu hổ

Sau khi lựa chọn xong, cần đưa ra lý do giải thích vì sao yếu tố đó lại khiến mình tâm đắc nhất và rút ra những kinh nghiệm cho bản thân. Để việc giải thích được thuyết phục, cần lưu ý

1. Dùng lý lẽ, lập luận và dẫn chứng
2. Nói rõ sự tác động sâu sắc tới nhận thức và cảm xúc của bản thân

II. VIẾT (4đ)

Câu 1 (1 điểm)

- a. Hãy đặt tên cho từng bức ảnh
- b. Có thể dùng hình ảnh nào để minh họa cho một nội dung/ nhận định trong văn bản ở phần đọc hiểu trên?

Phương pháp giải:

- a. HS quan sát kỹ 2 bức ảnh, rút ra nội dung chính và đặt tên
- b. HS dựa vào quan điểm cá nhân

Lời giải chi tiết:

- a. HS tự đặt tên (cần sát với đặc điểm, biểu hiện và hình ảnh)
- b. HS lựa chọn theo quan điểm cá nhân (cần có phân tích, suy luận hợp lí)

Gợi ý: bức ảnh số 2 phù hợp minh họa cho luận điểm: biết đứng lên sau thất bại để vươn tới thành công

Câu 2 (3 điểm)

Em hãy lựa chọn một số từ ngữ sau cùng với những điều mà em đọc trong văn bản “Chi phí chìm của hạnh phúc”, kết nối ý tưởng để tạo thành một vấn đề nghị luận mà em cảm thấy quan tâm nhất. Viết bài luận về vấn đề đó trong 1,5-2 trang giấy thi

Phương pháp giải:

Dựa vào kiến thức và kỹ năng đã học để thực hiện bài văn

Lời giải chi tiết:

Em hãy lựa chọn một số từ ngữ sau cùng với những điều mà em đọc trong văn bản “Chi phí chìm của hạnh phúc”, kết nối ý tưởng để tạo thành một vấn đề nghị luận mà em cảm thấy quan tâm nhất. Viết bài luận về vấn đề đó trong 1,5-2 trang giấy thi

Phần chính	Điểm	Nội dung cụ thể
Mở bài	0,25	- Nêu luận đề - Nêu thái độ, quan điểm cá nhân (khái quát) trước luận đề
Thân bài	2,0	- Bàn luận về vấn đề, gồm các ý chính (từ 2-4 luận điểm) +Luận điểm 1: lập luận, lí lẽ, dẫn chứng... +Luận điểm 2: lập luận, lí lẽ, dẫn chứng... +Luận điểm 3: lập luận, lí lẽ, dẫn chứng...
Kết bài	0,25	- Khẳng định ý kiến cá nhân - Rút ra nhận thức, hành động bản thân
Yêu cầu khác	0,5	- Bài viết thể hiện rõ đặc trưng thể loại nghị luận - Lí lẽ, lập luận phân tích logic thuyết phục dẫn chứng minh họa phù hợp